

KONINCK, Lucien-Louis **De**, hoogleraar, Belgisch pionier van de analytische scheikunde, werd te Luik geboren als zoon van professor Laurent-Guillaume (1809-1887) op 21 juni 1844. Hij overleed te Luik op 29 oktober 1921.

Opleiding

Na zijn middelbare studies aan het Sint Servais college te Luik startte hij zijn studies aan de Speciale Scholen gehecht aan de Faculteit Wetenschappen van de Rijksuniversiteit te Luik. Hij behaalde in 1867 het diploma van burgerlijk mijnningenieur alsook als ingenieur van de Kunsten en het Fabriekswezen, "*Arts et Manufactures*". De Koninck volgde te Heidelberg in Duitsland de leergangen van R. Bunsen (1811-1899) en deed er onderzoek in zijn laboratorium. In oktober 1868 schreef hij zich in aan de Universiteit te Bonn, waar hij zich toeleegde op onderzoek in de organische scheikunde onder de leiding van A. Kekulé (1839-1896). Op 22 juli 1870 behaalde hij het doctoraat in de Natuurwetenschappen met grote onderscheiding.

Loopbaan

Terug te Luik werkte hij als assistent in de dienst voor organische scheikunde onder de leiding van zijn vader. In 1871 keerde hij terug naar Duitsland, waar hij te Aken werkte hij onder de leiding van H. Landolt (1831-1910). Van 1872 tot 1876 was hij verbonden aan een belangrijke glasfabriek te Charleroi. Door de wet van 20 mei 1876 werd voor de eerste maal in België een nieuwe leerstoel opgericht voor de analytische scheikunde. Dit vak werd ingelast in de opleiding tot apotheker en in de doctoraten van de natuurwetenschappen. De Koninck werd benoemd voor dit vak. In 1879 ging I. Kupfferschlaeger (1819 -1890), titularis van het vak docimacie op emeritaat. Dit vak, dat in feite gezien kan worden als de toegepaste analyse voor de industrie, werd in de Speciale Scholen gegeven en werd toegewezen aan De Koninck. In 1882 werd De Koninck bevorderd tot hoogleraar en in 1885

tot gewoon hoogleraar. Hij vervulde de functie van academisch secretaris van de Faculteit Wetenschappen in 1899-1900 en dat van decaan twee maal in 1905-1906 en in 1912-1913. Op 21 juli 1914 werd hij toegelaten tot het emeritaat. Zijn oud-leerlingen alsook zijn vrienden brachten hem een welverdiende hulde.

Onderzoek

De Koninck publiceerde twee handboeken. In 1892 verscheen de "*Manipulations chimiques préparatoires à l'étude systématique de l'analyse*". Het tweede werk verscheen in 1894 "*Traité de Chimie analytique minérale, qualitative et quantitative*" (in 2 volumes). Deze twee werken werden verschillende keren herwerkt en herdrukt. De "*Manipulations*" werden in 1913 een vijfde keer herdrukt (en dit in samenwerking met zijn medewerker M. Huybrechts). Zijn "*Traité*" groeide uit tot vier volumes. Ook werd de "*Manipulations*" in het Duits vertaald door dr. A. Westphal en gepubliceerd in 1897. De studenten werden door De Koninck van nabij opgevolgd en moesten zich bekwamen in alle aspecten van de kwalitatieve en kwantitatieve analytische scheikunde. De Koninck publiceerde meer dan 200 publicaties in alle domeinen van de analytische scheikunde, zelfs over zelf gemaakte opstellingen. Het overzicht van zijn publicaties toont aan dat De Koninck vernieuwingen aanbracht in de diverse domeinen van de toenmalige analytische scheikunde. Zeer bekend is ook zijn reeks artikelen over de geschiedenis van de Titrimetrie. Met recht en rede kan gesteld worden, dat L-L. De Koninck, samen met zijn collega Ch. Blas (1839-1919) van de Universiteit te Leuven, de pionier is van de Belgische analytische scheikunde.

Activiteit in de Belgische Chemische Vereniging

L-L. De Koninck speelde een belangrijke rol in de beroepsvereniging van Scheikundigen in België, de "*Association*

Belge des Chimistes", die in 1887 opgericht was. De oprichters, die afkomstig waren uit de suikerindustrie, groepeerden de leden in verschillende beroepsafdelingen (suikerindustrie, landbouwchemie, voedselanalyse en biologische scheikunde), die maandelijks te Brussel bijeen kwamen. In 1896 werd de Koninck lid van deze vereniging. Hij stelde aan het bestuur voor om te Luik een lokale afdeling op te richten. Het voordeel hiervan was dat de leden niet telkens een hele dag naar Brussel moesten gaan en ook dat in de lokale afdeling alle aspecten van de scheikunde aan bod konden komen. Het bestuur kon zich vinden in dit experiment en op 13 december 1896 hield de Luikse afdeling haar eerste bijeenkomst, met als voorzitter De Koninck. De formule met de lokale afdeling kende een dusdanig succes, dat het bestuur zich afvroeg om de beroepsafdelingen te vervangen door 8 lokale afdelingen. Dit gebeurde vanaf het jaar 1898. Voor 1899 - 1900 werd De Koninck verkozen als voorzitter van de Association. Tijdens zijn rapport van het 13^e jaar van de Association stelde De Koninck, dat de Vereniging uitgegroeid was van een soort syndicaat van beroepschemici tot een Vereniging waar ook de zuivere scheikunde aan bod kwam. Hij stelde daarom ook een naamwijziging voor. Deze naamwijziging werd pas in 1904 ingevoerd, de nieuwe naam werd: "*Société Chimique de Belgique*". Hier mag vermeld worden, dat de vervanging van de beroepsafdelingen door de lokale afdelingen in 1900 een goede zaak was, maar dat later bleek dat deze beroepsafdelingen toch noodzakelijk waren. Vanaf 1970 werden deze weer opgericht en thans bestaan er zowel beroepsafdelingen als lokale afdelingen. In 1914 werd De Koninck aangesteld als erelid van de Vereniging.

Andere activiteiten

De Koninck was bijzonder actief in talrijke verenigingen. Hij was zelfs stichter van de Société Géologique de Belgique in 1873. Hij was lid van onder andere de Association Belge de

Photographie en de Deutsche Chemische Gesellschaft (tot in 1914).

Hendrik Deelstra